

Značaj i faktori izbora lokacije

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 13

SADRŽAJ

Uvod 2 Lokacija preduzeća 3 Problem lokacije 3 Principi lokacije 3 Kriterijumi izbora lokacije 4 Lokacija industrije 7 Lokacija u trgovini 9 Zaključak 12 Literatura 13

UVOD

Lokacija kao teorija, metod i kriterijum razmeštanja proizvodnih aktivnosti i naselja u prostoru je vrlo značajan i afirmisan teorijski okvir u savremenoj ekonomskoj literaturi, a istovremeno i predmet brižljivog izučavanja u srodnim naučnim disciplinama. Nastanak teorije lokacije u opštem značenju vezuje se za Alfreda Vebera koji je utvrdio pet polaznih struma koji opredeljuju izbor lokacije i formiranje strukture u prostoru.

Shvatnja u teoriji lokacije menjala su se pod uticajem brojnih činilaca. Delovanje opštih saznanja i novih naučnih disciplina, a naročito uticaj tehnologije, sve veća pokretljivost činilaca proizvodnje i intenzivnija razmena iskustava i ideja, su uticali da se ubrzano menja skala prioriteta i lestvica kriterijuma. A svemu tome treba dodati i uticaj društveno-ekonomskih promena. Najzad, potrebno je podsetiti se i na savremene zahteve stanovništva ekonomski razvijenih zemalja o nužnosti unapređenja životne sredine i kulture opstanka i o neophodnosti očuvanja ravnoteže u ekosistemu.

Suština novih teorijskih opredeljenja u raspravi o lokaciji proizvodnih aktivnosti, industrija u tome je što se razvijaju shvatanju o promenljivosti stavova, metoda i kriterijuma lokacije. Promene u stavovima i kriterijumima nastaju pod uticajem novih saznanja o problemima razvoja i zbog izmene validnih pokazatelja efikasnosti ulaganja, a naročito delovanja tehnološkog napretka i tehničkih dostignuća.

1. LOKACIJA PREDUZEĆA

Kod izbora lokacije treba obratiti posebnu pažnju. U narednom delu rada obratiće se pažnja na principe kod izbora lokacije, kao i kriterijumi koji utiču na izbor lokacije. Izbor lokacije nije isti za proizvodna preduzeća i trgovinska.

1.1. PROBLEM LOKACIJE

Pod lokacijom se podrazumeva teritorijalni smeštaj preduzeća: geografski odnos prema određenim saobraćajnicama, prema izvorima sirovina, energetskim izvorima, izvorima radne snage, prema tržištu i slično; odnos prema određenom naselju - u samom naselju, na periferiji naselja ili izvan naselja; prostorni odnos između odvojenih delova jednog preduzeća, i slično. Lokacija može da se tretira:

1. Kao lokacija u širem smislu, pri čemu se misli na ekonomsko-geografski kriterijum pri smeštaju preduzeća – odnos prema tržištu, prema sirovinama, prema izvorima radne snage itd., i
2. Kao lokacija u užem smislu – tu se misli na tehničko- topološke kriterijume, to jest na uzajamni odnos između prostorno odvojenih delova jednog istog preduzeća, na prostorni i topološki raspored pojedinih postrojenja sa stanovišta njihovih uzajamnih tehnoloških veza i sl.

1.2. PRINCIPI LOKACIJE

Lokacijom preduzeća se u velikoj meri uslovjava sprovođenje navedenih četiri osnovnih ekonomskih principa u sledećem smislu:

- 1) Princip ekonomičnosti – odnosno njegovo sprovođenje zavisi od veličine troškova koje preduzeće ima. Prilikom lociranja preduzeća presudno se utiče na veličinu troškova sredstava za proizvodnju. To u znatnoj meri zavisi od udaljenosti od sirovinskih izvora, od transportnih uslova i transportnih mogućnosti, od uslova i mogućnosti obezbeđenja radne snage, mogućnosti korišćenja energetskih izvora. Pri izboru lokacije potrebno je odabrati onu alternativu koja će dati optimalan rezultat. Kad je taj izbor jednom učinjen, tada odabrana alternativa troškova predstavlja objektivnu kategoriju za buduću proizvodnju.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com